

Algemene informatie over Eesveen/Nijensleek

Op Eesveen wordt gas geproduceerd, als een mengsel van gas, aardgascondensaat en water. Dit mengsel wordt op Eesveen gescheiden in 3 delen. Het gedeelte productiewater wordt middels een pijpleiding afgevoerd naar Nijensleek om aldaar te worden geïnjecteerd in de diepe ondergrond. Het geïnjecteerde water wordt door Vermilion geanalyseerd, conform de eisen van de omgevingsvergunning. Daarnaast dient Vermilion de hoeveelheden en de daarbij behorende injectiedrukken periodiek aan SodM te rapporteren. SodM ontvangt deze rapportage conform de vergunningsvoorwaarde binnen de daarvoor geldende termijnen. Eesveen is geen NORM-locatie, dat wil zeggen dat er in de installatie respectievelijk in het geproduceerd gas en productiewater geen radioactieve stoffen boven de drempelwaarde aanwezig zijn. Eveneens is Eesveen geen H2S locatie. Daarom staat op de borden bij de ingang van het mijnbouwwerk geen vermelding van H2S en radioactieve stoffen (NORM).

Op Nijensleek wordt eveneens gas geproduceerd, gescheiden en verwerkt en verder getransporteerd naar een verwerkingsinstallatie. Ook hier geldt dat het productiewater wordt gescheiden van het gas, maar op Nijensleek wordt dit water vervolgens (terug)geïnjecteerd in de diepe ondergrond. Nijensleek is ook geen NORM en geen H2S locatie.

Het voorkomen (aanwezig zijn) van H2S en radioactieve stoffen in het geproduceerde gas en productiewater wordt bij de vergunningverlening (voor de aanvang) onderzocht, omdat hiermee rekening gehouden moet worden in het ontwerp van de installatie en in de operationele voorzorgsmaatregelen. Verder vindt er periodiek controle hierop plaats.

Productiewater

Waar komt het productiewater vandaan?

Het productiewater komt uit verschillende nabijgelegen velden. Gedurende het jaar 2017 is formatiewater van de volgende velden geïnjecteerd in de put Nijensleek-01 (NSL-01):

- Eesveen (put ESV-01)
- Middelburen (put MBN-02)
- Brakel (put BRAK-01)
- Langezwaag (putten LZG-01, LZG-02 en LZG-03)
- Slootdorp (putten SLD-06 en SLD-07)

Hoe wordt het productiewater behandeld?

Het productiewater wordt gescheiden in een deel gas, een deel aardgascondensaat, en een deel waterig mengsel. Het waterig mengsel wordt terug geïnjecteerd in de diepe ondergrond. De mijnonderneming, i.c. Vermilion, is verantwoordelijk voor dit proces.

Wordt het productiewater gecontroleerd? Hoe?

Ja, het productiewater dat wordt geïnjecteerd op de locatie Nijensleek wordt aldaar periodiek bemonsterd en geanalyseerd. Dit gebeurt door een onafhankelijk bureau in opdracht van Vermilion. Hierbij wordt de samenstelling van het geïnjecteerde water periodiek geanalyseerd conform de vergunningsvoorwaarden. Dit betreft o.a. (zware) metalen, vluchtige koolwatersstoffen (waarvan benzeen er een is), minerale oliën etc.

Wordt het H2S-gehalte van het productiewater gecontroleerd? Hoe?

De mijnbouwonderneming moet bij de aanvraag van een vergunning aangeven of in het productiemengsel (gas/water) H2S aanwezig is of zal zijn. Vermilion laat periodiek analyses uitvoeren op het geïnjecteerde productiewater naar de aanwezigheid van H2S, dit gebeurt indirect via bepaling van het sulfidegehalte.

Is het productieater radioactief?

Nijensleek is geen NORM-locatie wat wilt zeggen dat er in de installatie en in het geproduceerde en te verwerken gas/water mengsel op Nijensleek geen radioactieve stoffen boven de drempelwaarde zijn aangetroffen. Er wordt dus ook geen radioactief water op Nijensleek geïnjecteerd.

Bij het scheiden van gas en water worden filters gebruikt, worden deze ook gecontroleerd? Hoe?

Het (tijdig) vervangen, opslaan van oude (gebruikte) filters en het afvoeren daarvan is een verantwoordelijkheid van de mijnonderneming. Staatstoezicht houdt o.a. daarop toezicht met het oog op het voorkomen van schade aan werknemers, omwonenden en het milieu. Tijdens de inspecties kijken de inspecteurs o.a. naar de opslagvorm (hoe) en naar de administratie van de afgevoerde hoeveelheden oude filters. Aan de opslag en het afvoeren zijn in de verleende (omgevings-)vergunning voorschriften verbonden. Deze vormen het toetsingskader van de bedoelde inspecties.

Worden de controles van het productiewater (op samenstelling, H2S voorkomen, radioactiviteit) en de controles van de filters voor de burgers inzichtelijk gemaakt?

Inspecties en resultaten daarvan (toezicht en handhaving) worden niet op NLOG gepubliceerd. NLOG is ook niet het platform voor de publicatie van dit soort overheidsinformatie. Deze site geeft informatie over mijnbouw in Nederland en het Nederlandse deel van het continentaal plat. Dit betreft vooral de opsporing en winning van gas en geothermische energie. Doelstelling is om de door de rijksoverheid verstrekte informatie op dit gebied op eenvoudige en overzichtelijke wijze te ontsluiten. Deze site is niet bedoeld voor informatie over toezicht en handhaving op de mijnbouwinstallaties. In het kader van verdergaande transparantie van overheidsgegevens wordt binnen SodM nagedacht over hoe en op welke wijze informatie aangaande toezicht en handhaving gepubliceerd kan worden.

SodM denkt ook nog na hoe en op welke wijze de rapportages t.a.v. waterinjectie bekend kunnen worden gemaakt.

Is de put NSL-01 integer?

SodM beoordeelt de put NSL-01 als integer. Dit is gebaseerd op een putintegriteitsinspectie, alsmede op de net uitgevoerde vervanging (begin 2019) van de injectieverbuizing (tubing). De put NSL-01 is in 2018 buiten gebruik geweest, maar is nu weer beschikbaar als waterinjectieput.

Waterinjectie

Wie controleert de waterinjectie? Hoe?

SodM houdt toezicht op de waterinjecties aan de hand van jaarrapportages die operators jaarlijks aan SodM toesturen en via veldinspecties van de putlocaties. De door de provincie afgegeven beschikking voor injectie Nijensleek bevat een verplichting voor kwartaalrapportage. Vermilion rapporteert 4-6 keer per jaar injectievolumes.

Is waterinjectie nu en in de toekomst veilig voor mens en milieu?

Waterinjectie is nu en in de toekomst veilig, zolang de putten die ervoor gebruikt worden geschikt zijn voor de toepassing en aan het eind van het leven van de put deze doelmatig en correct wordt afgesloten. Het gesteente waarin geïnjecteerd wordt heeft al miljoenen jaren gelijkwaardige vloeistoffen vastgehouden. Ook de putontwerpen in Nederland zijn goed doordacht en vergelijkbaar met ontwerpen in andere streng gereguleerde landen (UK, Noorwegen).

Net als in Nederland worden in die landen de ontwerpen en activiteiten beoordeeld door een onafhankelijke "Well Examiner" en de rijks toezichthouder (Staatstoezicht op de Mijnen (NL), Health & Safety Executive (UK) en Petroleumstilsynet (NO)).